

Wypełnia Zespól Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): MECHANIKA TECHNICZNA I WYTRZYMAŁOŚĆ MATERIAŁÓW					Kod modułu: C.20	
	Nazwa przedmiotu: MECHANIKA TECHNICZNA I WYTRZYMAŁOŚĆ MATERIAŁÓW I					Kod przedmiotu:	
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT POLITECHNICZNY						
	Nazwa kierunku: OCHRONA ŚRODOWISKA						
	Forma studiów: STACJONARNE		Profil kształcenia: PRAKTYCZNY			Specjalność: INŻYNIERIA EKOLOGICZNA	
	Rok / semestr: 2/3		Status przedmiotu /modułu: OBOWIĄZKOWY			Język przedmiotu / modułu: POLSKI	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć	15	15	-	-	-	-

Koordinator przedmiotu / modułu	prof. dr hab. inż. Zbigniew Walczyk
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. inż. Zbigniew Walczyk
Cel przedmiotu / modułu	<p>Celem wykładu jest przedstawienie i wyjaśnianie studentowi niezbędnych teoretycznych podstaw statyki, kinematyki i dynamiki dających mu możliwości zrozumienia funkcjonowania urządzeń mechanicznych oraz leżące u podstaw metod ich eksploatacji.</p> <p>Wykład obejmuje elementarne zagadnienia statyki, kinematyki oraz dynamiki punktu materialnego, układów punktów materialnych i ciała sztywnego.</p> <p>Celem ćwiczeń audytoryjnych jest nauczenie studentów rozwiązywania zadań w zakresie problemów będących przedmiotem wykładu.</p>
Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość algebry liniowej w zakresie rachunku macierzowego i układów równań algebraicznych. Szczegółowe znajomość algebry wektorów. Elementarna znajomość analizy funkcji jednej zmiennej (rachunek różniczkowy i całkowy).

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Rozumie zasady statyki, potrafi je szeroko omówić i podać najważniejsze wnioski z nich płynące, a w szczególności rozumie i potrafi zdefiniować (oraz podać przykłady) pojęcie równoważności i równowagi układów sił.	K_W07
02	Rozumie podstawy metody redukcji układów sił do wektora głównego i momentu głównego. Potrafi sformułować podstawowe warunki równowagi wszystkich rodzajów układów sił wyprowadzając je z warunków ogólnych.	K_W07
03	Potrafi omówić elementarne atrybuty modelu Coulomba tarcia suchego i rozumie różnicę pomiędzy tarcie rozwinętym a nierozwinętym.	K_W07
04	Potrafi uzasadnić i omówić jak zastosować elementarne metody wyznaczania środków mas ciał sztywnych.	K_W07

05	Rozumie podstawowe metody matematycznego zapisu płaskich ruchów punktu materialnego i ciała sztywnego i potrafi je zastosować. Rozumie istotę liniowych i kątowych współrzędnych położenia oraz istotę prędkości i przyspieszeń (oraz związki pomiędzy nimi) punktu materialnego i ciała sztywnego w ruchu płaskim.	K_W07
06	Rozumie zasady Newtona oraz zasadę d'Alamberta, potrafi je omówić. Zna klasyczne prawo powszechnej grawitacji.	K_W07
07	Rozumie w elementarnym zakresie prawa zachowania pędu, krętu i energii mechanicznej układu punktów materialnych i ciała sztywnego. Potrafi je skomentować podając przykłady.	K_W07
08	Potrafi zredukować dowolny układ sił we wskazanym biegunie oraz potrafi wyznaczyć reakcje więzów dowolnie podpartego i obciążonego ciała sztywnego (zakres statycznie wyznaczalny i zagadnienia płaskie).	K_U21
09	Potrafi obliczyć prędkości i przyspieszenia punktu materialnego i punktów ciała sztywnego podczas dowolnie zadanego ruchu płaskiego.	K_U21
10	Potrafi obliczyć pracę i moc siły.	K_U21
11	Potrafi zastosować prawa zachowania pędu, krętu, energii mechanicznej dla elementarnych układów mechanicznych.	K_U21
12	Potrafi obliczać masowe osiowe momenty bezwładności ciał sztywnych.	K_U21

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

- Powtórka rachunku wektorowego

Statyka

- Wstęp o mechanice. Siła. Punkt materialny, układ punktów materialnych, ciało sztywne, układ mechaniczny. Podział sił. Więzy.
- I zasada Newtona – równowaga układów mechanicznych. Zasady statyki
- Moment siły względem punktu i względem osi. Para sił.
- Sprowadzanie układu sił do wektora głównego i momentu głównego.
- Ogólne warunki równowagi układu sił. Warunki równowagi szczególnych układów sił. Twierdzenie o trzech siłach. Środki mas i ciężkości ciał.
- Tarcie suche. Model Coulomba. Tarcie rozwinięte i nierozwinięte. Współczynniki tarcia. Kąt i stożek tarcia.

Kinematyka

- Pojęcie ruchu i jego względność. Układy odniesienia. Trajektoria ruchu. Ruch punktu materialnego (wektor wodzący, prędkość, przyspieszenie). Torowe równanie ruchu.
- Ruchy prostoliniowe jednostajne i jednostajnie zmienne punktu materialnego. Ruch po okręgu punktu materialnego. Prędkość i przyspieszenie kątowe. Ruchy okresowe i harmoniczne punktu materialnego.
- Ruch krzywoliniowy punktu materialnego. Geometria trajektorii ruchu (wersor styczny, normalny | i binormalny). Styczna i normalna składowa przyspieszenia.
- Ruch płaski ciała sztywnego. Ruch postępowy i obrotowy. Składanie ruchów. Prędkości i przyspieszenia punktów ciała sztywnego. Chwilowy środek obrotu.

Dynamika

- Zasady dynamiki Newtona. Prawo powszechnej grawitacji. Zasada d'Alamberta. Dynamiczne równania ruchu punktu materialnego. Wahadło matematyczne.
- Pęd i zasada jego zachowania. Kręt i zasada jego zachowania. Masowe momenty bezwładności ciał. Twierdzenie Steinera.
- Dynamika ruchu płaskiego ciała sztywnego. Wahadło fizyczne.
- Praca i moc siły. Energia mechaniczna, potencjalna i kinetyczna układu mechanicznego. Twierdzenie Koeniga.
- Prawo zachowania energii mechanicznej. Twierdzenia o zmianie energii kinetycznej układu mechanicznego.

Ćwiczenia

Rozwiązywanie zadań z zakresu odpowiadającego treściom wykładów.

Uwaga: Tematy wykładane wyprzedzają co najmniej o jeden tydzień tematy ćwiczeń.

Literatura podstawowa	<p><u>Wykład:</u> Niezgodziński T.: <i>Mechaniki ogólna</i>, WN PWN Misiak J.: <i>Mechanika ogólna</i>, tom 1(statyka i kinematyka) i 2(dynamika), WNT Misiak J.: <i>Mechanika techniczna</i>, tom 1(statyka i wytrzymałość materiałów) i tom 2 (kinematyka i dynamika), WNT</p> <p><u>Ćwiczenia audytoryjne:</u> Nizioł J. : <i>Metodyka rozwiązywania zadań z mechaniki</i>, WNT Misiak J.: <i>Zadania z mechaniki ogólnej</i>, tom 1(statyka) i tom 2 (kinematyka), WNT Niezgodziński M.E., Niezgodziński T.: <i>Zbiór zadań z mechaniki ogólnej</i>, WN PWN</p>
Literatura uzupełniająca	Hibbeler R.C.: <i>Principles of Statics</i> , Pearson, Prentice Hall, ISBN 0-13-186674-5, Hibbeler R.C.: <i>Statics and Mechanics of Materials</i> , Pearson, Prentice Hall, ISBN 013-129-011-8, Hibbeler R.C.: <i>Principles of Dynamics</i> , Pearson, Prentice Hall, ISBN 0-13-186681-8

Metody kształcenia	<p><u>Wykład:</u> multimedialny poparty wyjaśnieniami szczegółowymi na tablicy z użyciem „kredy”. Konsekwentne stosowanie zapisu wektorowego z wielokrotną demonstracją rozpisywania równań wektorowych w układy równań algebraicznych. „Budowanie wiedzy od góry”, tzn. jak najszybsze dochodzenie do ogólnych twierdzeń czy zasad z szerokim objaśnianiem ich istoty (przypadki prostsze pokazywane jako szczegółowe ogólnych). Środek ciężkości przekazu przesunięty w stronę ilustracji zagadnień (geometrii) z możliwie ograniczoną liczbą wzorów.</p> <p><u>Ćwiczenia audytoryjne:</u> Przedstawienie metod rozwiązywania zadań w zakresie problemów będących przedmiotem wykładu oraz nauczenie studentów rozwiązywania zadań. W celu przygotowywania studenta do praktycznego stosowania zdobytej wiedzy i umiejętności, występujące w zadaniach ze statyki układy ciał sztywnych lub pojedyncze ciała sztywne są elementami konstrukcji lub układu mechanicznego (mechanizmu albo maszyny), brane jako ich modele fizyczne.</p> <p><u>Konsultacje indywidualne:</u> służą udzieleniu studentowi wyjaśnień problemów przez niego wskazanych i udzielaniu odpowiedzi na jego pytania.</p>	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
2 kolokwia na ćwiczeniach audytoryjnych		08 do 12
ocena czynnego udziału w ćwiczeniach audytoryjnych na wezwanie prowadzącego		08 do 12
Egzamin pisemny dwuczęściowy (po bieżącym semestrze z dwóch semestrów):		
- teoria (wiedza)		01 do 07
- zadania (umiejętności)		08 do 12
Forma i warunki zaliczenia	<p><u>Składniki oceny końcowej (za semestr):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena zaliczenia pisemnego 0,50 - ocena z jednego kolokwia: 0,45 - ocena czynnego udziału w ćwiczeniach audytoryjnych 0,05 - udział w wykładach* ; udział w ćwiczeniach audytoryjnych**; <p>*) nie ma możliwości przystąpienia do zaliczenia pisemnego jeżeli nieobecność nieusprawiedliwiona na wykładach wynosiła więcej niż 50% zajęć</p> <p>**) nie ma zaliczenia ćwiczeń audytoryjnych, jeżeli nieobecność nieusprawiedliwiona na nich wynosiła więcej niż 20% zajęć</p>	

NAKLAD PRACY STUDENTA

	Liczba godzin
Udział w wykładach	15
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	20
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych, laboratoryjnych, projektowych i seminariach	15
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	30
Przygotowanie projektu / eseju / itp.*	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	5
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	85
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	1,6
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,3